C/2024/6808

29.11.2024.

PADOMES IETEIKUMS

(2024. gada 21. oktobris)

par Beļģijas ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un strukturālo politiku

(C/2024/6808)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 ([2]), ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms ("mehānisms"), stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada prioritātēm mehānisms palīdz panākt ekonomikas un sociālo atveseļošanu un īstenot ilgtspējīgas reformas un investīcijas, jo īpaši reformas un investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju Savienībā un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāku īstenošanu.

(2) 2023. gada 27. februārī pieņemtās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/435 ([3]) ("*REPowerEU* regula") mērķis ir ātri izbeigt Savienības atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa. Tas palīdzēs iegūt enerģētisko drošību un dažādot Savienības energoapgādi, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. Beļģija savā nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā iekļāva jaunu *REPowerEU* nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus.

(3) Komisija 2023. gada 16. martā nāca klajā ar paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada", lai nodrošinātu informācijas bāzi lēmumiem par politiku un radītu pamatnosacījumus izaugsmes palielināšanai. Paziņojumā kā viens no deviņiem savstarpēji pastiprinošiem faktoriem bija minēta konkurētspēja. Citi faktori bija

([1]) OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

piekļuve privātajam kapitālam, pētniecība un inovācija, izglītība un prasmes, kā arī funkcionējošs vienotais tirgus, kas ir ārkārtīgi svarīgas politikas prioritātes attiecībā uz reformām un investīcijām, lai risinātu pašreizējās produktivitātes problēmas, kā arī vairotu Savienības un tās dalībvalstu ilgtermiņa konkurētspēju. Komisija 2024. gada 14. februārī nāca klajā ar paziņojumu "2024. gada ziņojums par vienoto tirgu un konkurētspēju". Minētajā paziņojumā detalizēti aprakstīts, kādas ir Eiropas vienotā tirgus priekšrocības un izaicinājumi, un tajā ir analizētas gada norises saskaņā ar deviņiem identificētajiem konkurētspējas faktoriem.

(4) Komisija 2023. gada 21. novembrī pieņēma 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2024. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Eiropadome 2024. gada 22. martā apstiprināja 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā izvirzītās prioritātes, kas attiecas uz konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām. Komisija 2023. gada 21. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011 ([4]) pamata pieņēma arī 2024. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā tā nenorādīja Beļģiju kā vienu no dalībvalstīm, kuras var skart vai apdraudēt nelīdzsvarotība un par kurām būs jāizstrādā padziļinātais pārskats. Tajā pašā dienā Komisija arī pieņēma atzinumu par Beļģijas 2024. gada budžeta plāna projektu. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2024. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Padome pieņēma Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ([5]) ("2024. gada ieteikums par eurozonu") 2024. gada 12. aprīlī un Vienoto nodarbinātības ziņojumu 2024. gada 11. martā.

(5) Savienības jaunais ekonomikas pārvaldības satvars stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Šis satvars ietver jauno Regulu (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību, grozīto Padomes Regulu (EK) Nr. 1467/97 ([6]) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES ([7]) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām. Jaunā ekonomikas pārvaldības satvara mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Jaunais ekonomikas pārvaldības satvars arī veicina valstu līdzatbildību un vairāk orientējas uz vidēju termiņu apvienojumā ar efektīvāku un konsekventāku izpildi. Katrai dalībvalstij ir jāiesniedz Padomei un Komisijai savs valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns. Valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā ir iekļautas dalībvalsts fiskālās, reformu un investīciju saistības, plānošanas periodam aptverot četrus vai piecus gadus atkarībā no tā, cik ilgs ir valsts likumdevēja parastais sasaukuma laiks. Neto izdevumu ([8]) virzībai valstu vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos ir jāatbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām, piemēram, par to, ka līdz korekcijas perioda beigām jāpanāk vai jānotur vispārējās valdības parāda ticama samazināšanās vai tam jāsaglabājas piesardzīgā līmenī, kas ir zemāks par 60 % no iekšzemes kopprodukta (IKP), un ka vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā jāsamazina un/vai jāsaglabā zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar Regulā (ES) 2024/1263 izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt līdz trim gadiem. Lai palīdzētu sagatavot minētos valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālos plānus, Komisija 2024. gada 21. jūnijā publicēja norādījumus par informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz savos valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālos plānos un gada progresa ziņojumos. Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 5. un 36. pantu Komisija dalībvalstīm attiecīgā gadījumā nosūtīja atsauces trajektorijas un tehnisko informāciju. Dalībvalstīm savi valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni ir jāiesniedz līdz 2024. gada 20. septembrim, izņemot, ja dalībvalsts un Komisija vienojas šo termiņu pagarināt par saprātīgu laikposmu. Saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu dalībvalstis var apspriest savus vidēja termiņa plānu projektus ar savu valsts parlamentu, lūgt neatkarīgām fiskālajām iestādēm sniegt atzinumu, kā arī apspriesties ar sociālajiem partneriem un citām valsts ieinteresētajām personām.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Padomes Ieteikums (2024. gada 12. aprīlis) par eurozonas ekonomikas politiku (OV C, C/2024/2807, 23.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Padomes Direktīva 2011/85/ES (2011. gada 8. novembris) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L 306, 23.11.2011., 41. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Neto izdevumi, kā definēts Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktā: "neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

(6) 2024. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās atbilstoši mehānisma īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo šie plāni palīdz efektīvi novērst visas problēmas, kas konstatētas iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Konkrētām valstīm adresētie 2019., 2020., 2022. un 2023. gada ieteikumi joprojām ir vienlīdz svarīgi attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāniem, kas ir pārskatīti, atjaunināti vai grozīti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu.

(7) Beļģija savu atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu Komisijai iesniedza 2021. gada 30. aprīlī. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 13. jūlijā pieņēma Īstenošanas lēmumu par Beļģijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu ([9]) un 2023. gada 8. decembrī grozīja šo lēmumu, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu, lai atjauninātu neatmaksājamā finanšu atbalsta maksimālo finanšu iemaksu, kā arī lai iekļautu *REPowerEU* nodaļu ([10]). Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Beļģija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(8) 2024. gada 30. aprīlī Beļģija iesniedza savu 2024. gada valsts reformu programmu, ievērojot Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 ([11]) 4. panta 1. punktu. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 27. pantā, 2024. gada valsts reformu programma atspoguļo arī Beļģijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā.

(9) 2024. gada 19. jūnijā Komisija publicēja 2024. gada ziņojumu par Beļģiju. Tajā tika izvērtēts, kā Beļģija īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam, un kā Beļģija īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjautājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjautājumi. Tajā bija arī novērtēts Beļģijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

(10) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem Beļģijas vispārējās valdības budžeta deficīts no 3,6 % no IKP 2022. gadā samazinājās līdz 4,4 % 2023. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds no 104,3 % no IKP 2022. gada beigās palielinājās līdz 105,2 % 2023. gada beigās. Kā paziņots Komisijas 2023. gada 8. marta paziņojumā "Fiskālās politikas norādes 2024. gadam", Komisija veic priekšdarbus, lai sāktu uz deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras, pamatojoties uz izpildes datiem par 2023. gadu saskaņā ar spēkā esošajām tiesību normām. Komisija 2024. gada 19. jūnijā izdeva ziņojumu saskaņā ar Līguma 126. panta 3. punktu. Minētajā ziņojumā bija novērtēts Beļģijas budžeta stāvoklis, ņemot vērā to, ka tās vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā pārsniedza Līgumā noteikto atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Ziņojumā secināts, ka, ņemot vērā šo novērtējumu un pēc tā atzinuma izskatīšanas, kuru Ekonomikas un finanšu komiteja ir formulējusi, ievērojot Līguma 126. panta 4. punktu, Komisija plāno 2024. gada jūlijā ierosināt sākt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru attiecībā uz Beļģiju, iesakot Padomei pieņemt lēmumu saskaņā ar Līguma 126. panta 6. punktu, ar ko konstatē pārmērīga budžeta deficīta situāciju Beļģijā.

(11) Padome 2022. gada 12. jūlijā ieteica ([12]) Beļģijai nodrošināt to, ka 2023. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši ierobežojot valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugumu, lai tas nepārsniegtu vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugumu ([13]), ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret energocenu kāpumu visneaizsargātākajām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no

([9]) ST 10161/21 INIT un ST 10161/21 ADD 1.

([10]) Padomes Īstenošanas lēmums (2023. gada 8. decembris), ar ko groza 2021. gada 13. jūlija Īstenošanas lēmumu par Beļģijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 15570/23 INIT).

([11]) Padomes Regula (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu (OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

([12]) Padomes Ieteikums (2022. gada 12. jūlijs) par Beļģijas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Beļģijas 2022. gada stabilitātes programmu (OV C 334, 1.9.2022., 1. lpp.).

([13]) Pamatojoties uz Komisijas 2024. gada pavasara prognozi, vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugums Beļģijā 2023. gadā nominālā izteiksmē ir aplēsts 5,7 %, ņemot vērā 10 gadu vidējo reālo potenciālo izaugsmes tempu un 2023. gada IKP deflatoru.

Ukrainas. Tajā pat laikā Beļģijai tika arī ieteikts būt gatavai kārtējos izdevumus pielāgot mainīgajai situācijai. Beļģijai tika arī ieteikts palielināt publiskās investīcijas, kas sekmētu zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, ņemot vērā *REPowerEU* iniciatīvu, tostarp, izmantojot mehānismu un citus Savienības fondus. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālās politikas nostāja ([14]) 2023. gadā bija ekspansīva, proti, 0,7 % apmērā no IKP, šajā kontekstā ņemot vērā augstu inflāciju. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā bija ekspansīva ietekme uz fiskālo nostāju 0,4 % apmērā no IKP. Tas ietver to mērķorientēto ārkārtas atbalsta pasākumu izmaksu samazinājumu par 0,1 % no IKP, kuri bija vērsti uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kas ir visneaizsargātākie pret enerģijas cenu pieaugumu. Tāpēc valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugums, kas pārsniedza vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugumu, nav saistīts ar mērķorientēto ārkārtas atbalstu mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kas ir visneaizsargātākie pret enerģijas cenu pieaugumu. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) ekspansīvo pieaugumu noteica pastāvīgs publiskā sektora algu un sociālo pabalstu pieaugums, kas izrietēja no automātiskās indeksācijas mehānisma, darba devēju sociālo iemaksu pagaidu samazinājums 2023. gadā un budžeta izmaksu pieaugums saistībā ar demogrāfisko novecošanu. Kopumā – 2023. gada valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugums neatbilda Padomes 2022. gada 12. jūlija ieteikumam. Izdevumi, kas finansēti no mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem, 2023. gadā veidoja 0,3 % no IKP. Valsts finansētās investīcijas 2023. gadā bija 2,8 % no IKP – salīdzinājumā ar 2022. gadu ir vērojams pieaugums par 0,1 procentpunktu. Beļģija no mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem finansēja papildu investīcijas. Tās ietver publiskās investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās veikšanā un enerģētiskajā drošībā, piemēram, investīcijas dzelzceļa un velotransporta infrastruktūrā, publisko ēku renovācijā un ūdeņraža infrastruktūrā. Minētās publiskās investīcijas lielā mērā finansē no mehānisma un citiem Savienības fondiem.

(12) 2024. gada stabilitātes programmas budžeta prognožu pamatā esošajā makroekonomikas scenārijā paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 1,4 % un 2025. gadā par 1,3 %, savukārt inflācija, ko mēra, izmantojot patēriņa cenu indeksu (PCI), 2024. gadā plānota 2,8 % apmērā un 2025. gadā 1,8 % apmērā. Gaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts palielināsies līdz 4,6 % no IKP 2024. gadā un saruks līdz 3,6 % no IKP 2025. gadā, turklāt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs palielinājusies līdz 106,2 % un 2025. gada beigās – līdz 106,8 %. Prognozēts, ka pēc 2025. gada vispārējās valdības bilance samazināsies līdz 2,9 % no IKP 2026. gadā un 2,3 % no IKP 2027. gadā. Līdz ar to tiek plānots, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2026. gadā nokritīsies zem Līgumā noteiktās deficīta atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP pēc 2025. gada, paredzams, pakāpeniski samazināsies līdz 106,6 % 2026. gadā un 106 % 2027. gadā.

(13) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 1,3 % un 2025. gadā par 1,4 %, un inflācija, ko mēra, izmantojot saskaņoto patēriņa cenu indeksu (SPCI), 2024. gadā plānota 4 % apmērā un 2025. gadā 2,3 % apmērā.

(14) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta deficīts 2024. gadā būs 4,4 % no IKP, savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gadā saglabāsies 105 % apmērā. Parāda attiecības pret IKP stabilizēšanās 2024. gadā galvenokārt atspoguļo naudas rezervju pagaidu pārpalikumu, kas uzkrāts 2023. gada beigās valsts obligāciju emisijas rezultātā. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja 2024. gadā būs ierobežojoša (0,1 % no IKP).

(15) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no mehānisma neatmaksājamā atbalsta ("dotācijām") 2024. gadā tiks finansēti izdevumi, kuru vērtība atbilst 0,2 % no IKP (salīdzinājumā ar 0,1 % no IKP 2023. gadā). No mehānisma dotācijām finansētie izdevumi dos iespēju veikt kvalitatīvas investīcijas un produktivitāti palielinošas reformas, tiešā veidā neietekmējot Beļģijas vispārējās valdības bilanci vai parādu.

(16) Padome 2023. gada 14. jūlijā ieteica ([15]) Beļģijai nodrošināt, ka 2024. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši ierobežojot valsts finansēto neto primāro izdevumu ([16]) nominālo pieaugumu līdz ne vairāk kā 2 %. Dalībvalstis tika aicinātas sava 2023. gada budžeta izpildes gaitā un 2024. gada budžeta plāna projektu sagatavošanas gaitā ņemt vērā, ka Komisija, pamatojoties uz 2023. gada budžeta izpildes rezultātu datiem, ierosinās

([14]) Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no Savienības budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus (un neierēķinot ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus) un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no mehānisma un citiem Savienības fondiem.

([15]) Padomes Ieteikums (2023. gada 14. jūlijs) par Beļģijas 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Beļģijas 2023. gada stabilitātes programmu (OV C 312, 1.9.2023., 12. lpp.).

([16]) Neto primārie izdevumi tiek definēti kā valsts finansētie izdevumi, no kuriem atņemti i) diskrecionārie ieņēmumu pasākumi, ii) procentu izdevumi, iii) cikliskā bezdarba izdevumi un iv) vienreizējie un citi pagaidu pasākumi.

Padomei sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi Beļģijas neto valsts finansētie primārie izdevumi 2024. gadā pieaugs par 4 % – tātad šis rādītājs pārsniegs ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Šis izdevumu pārsniegums salīdzinājumā ar valsts finansēto neto primāro izdevumu ieteikto maksimālo pieauguma tempu 2024. gadā atbilst 1 % no IKP. Pastāv risks, ka tas neatbildīs Padomes ieteikumam.

(17) Turklāt Padome ieteica Beļģijai 2023. un 2024. gadā pēc iespējas drīz izbeigt spēkā esošos ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus un attiecīgos ietaupījumus izmantot valdības budžeta deficīta samazināšanai. Padome arī ieteica, ka tad, ja enerģijas cenas atkal pieaugtu un tāpēc būtu nepieciešami jauni atbalsta pasākumi vai būtu jāturpina esošie pasākumi, Beļģijai ir jānodrošina, ka šādi atbalsta pasākumi ir vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un saglabā stimulus taupīt enerģiju. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumu aplēstās neto budžeta izmaksas ([17]) ir 0,4 % no IKP 2023. gadā, bet 2024. un 2025. gadā tiek prognozētas 0 % līmenī. Ja attiecīgie ietaupījumi atbilstoši Padomes ieteikumam tiktu izmantoti valdības budžeta deficīta mazināšanai, minētās prognozes 2024. gadā nozīmētu fiskālo korekciju 0,4 % apmērā no IKP, savukārt neto valsts finansēto primāro izdevumu ([18]) bremzējošā ietekme uz 2024. gada fiskālo nostāju būtu 0,1 % apmērā no IKP. Ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumi ir izbeigti 2023. un 2024. gadā. Tas atbilst Padomes ieteikumam. Tomēr netiek prognozēts, ka attiecīgie ietaupījumi tiks pilnībā izmantoti valdības budžeta deficīta samazināšanai. Pastāv risks, ka tas neatbildīs Padomes ieteikumam.

(18) Padome turklāt Beļģijai ieteica arī saglabāt valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošināt mehānisma dotāciju un citu Savienības fondu efektīvu apguvi, jo īpaši nolūkā veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi valsts finansētās publiskās investīcijas palielināsies no 2,8 % no IKP 2023. gadā līdz 2,9 % no IKP 2024. gadā. Tas atbilst Padomes ieteikumam. Savukārt publiskie izdevumi, kas tiek finansēti no ieņēmumiem no Savienības fondiem, tai skaitā no mehānisma dotācijām, sagaidāms, 2024. gadā saglabāsies stabili, proti, 0,3 % apmērā no IKP.

(19) Pamatojoties uz prognozes sagatavošanas termiņā zināmajiem politikas pasākumiem un pieņēmumu, ka politika nemainīsies, Komisija savā 2024. gada pavasara prognozē paredz, ka valdības budžeta deficīts 2025. gadā būs 4,7 % no IKP. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2025. gada beigās palielināsies līdz 106,6 %. Deficīta un parāda attiecības pret IKP pieaugums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo kārtējo izdevumu strukturālo pieaugumu, ko īpaši nosaka ar demogrāfisko novecošanos saistītās izmaksas un lielāki valsts parāda procentu maksājumi.

(20) Ilgtermiņa fiskālās stabilitātes riski Beļģijā ir augsti. Papildus nelabvēlīgajam sākotnējam budžeta stāvoklim augsta riska novērtējuma noteicošais faktors ir ar novecošanu saistīto izdevumu prognozētā pieauguma ietekme uz valsts finansēm, ņemot vērā valsts iedzīvotāju straujo novecošanu. Komisijas 2024. gada ziņojumā par novecošanu tiek prognozēts, ka ar novecošanu saistītie izdevumi pastāvīgi palielināsies no 26,8 procentpunktiem no IKP 2022. gadā līdz 31,9 procentpunktiem no IKP 2070. gadā. Palielinājums par 5,1 procentpunktu no IKP līdz 2070. gadam galvenokārt ir saistīts ar pensiju un ilgtermiņa aprūpes izdevumiem. Tiek prognozēts, ka pensiju izdevumi 2022.–2070. gadā pieaugs par 3,5 procentpunktiem no IKP salīdzinājumā ar pieaugumu vidēji par 0,4 procentpunktiem no IKP Savienībā. Beļģijas atveseļošanas un noturības plānā ir ietverta pensiju reforma, kuras mērķis ir palīdzēt risināt šo problēmu; papildus ir noteikti citi mērķi, piemēram, uzlabot sistēmas sociālo ilgtspēju, stimulēt cilvēkus palikt aktīvā darba tirgū pēc priekšlaicīgas pensionēšanās nosacījumu izpildes un nodrošināt lielāku konverģenci starp pensiju sistēmām un to ietvaros. Attiecībā uz ilgtermiņa aprūpi jāatzīmē, ka 2022. gadā publiskie izdevumi sasniedza 2,3 % no IKP (Savienības vidējais rādītājs: 1,7 %), kā rezultātā Beļģija ir viena no dalībvalstīm ar vislielākajiem ilgtermiņa aprūpes izdevumiem Savienībā. Tiek prognozēts, ka līdz 2070. gadam ilgtermiņa aprūpes izdevumi palielināsies par 1,7 procentpunktiem no IKP salīdzinājumā ar vidējo pieaugumu par 0,8 procentpunktiem Savienībā. 2022. gadā izdevumi par institucionālo aprūpi Beļģijā 1,4 procentpunktu apmērā no IKP bija ievērojami lielāki nekā vidēji Savienībā (0,8 procentpunkti no IKP). Pieejamie dati liecina par to, ka to vecāka gadagājuma cilvēku daļa, kuri bez

([17]) Tās atspoguļo minēto pasākumu gada budžeta izmaksas, ievērojot ieņēmumus un izdevumus un attiecīgā gadījumā atskaitot ieņēmumus no nodokļiem par enerģijas piegādātāju negaidīto papildu peļņu.

([18]) Šī ietekme tiek noteikta kā vispārējās valdības primāro izdevumu izmaiņas, atskaitot i) diskrecionāro ieņēmumu pasākumu izmaiņu ietekmi uz budžetu, ii) vienreizējos izdevumus, iii) cikliskā bezdarba izdevumus un iv) no mehānisma un citu Savienības fondu neatmaksājamā atbalsta (dotācijām) finansētos izdevumus, attiecībā pret nominālā IKP potenciālā pieauguma vidēja termiņa (desmit gadu) vidējo rādītāju, izsakot kā attiecību pret nominālo IKP.

vajadzības vai vismaz priekšlaicīgi tiek ievietoti stacionārās aprūpes iestādēs, vēl aizvien ir liela, kaut gan pēdējos desmit gados tā ir sarukusi. Konkrēti, dati norādīja, ka Briselē un Valonijā ir augsts to personu īpatsvars, kuras, būdamas neatkarīgas vai nedaudz atkarīgas no aprūpes, dzīvo aprūpes iestādēs. Federālās struktūras ir sākušas reformas ar mērķi padarīt dažādu aprūpes iestāžu izmantošanu rentablāku, sevišķi lai izvairītos no nevajadzīgas vai priekšlaicīgas institucionalizācijas vai to aizkavētu. Tomēr ir jāpanāk straujāks progress fiskālās stabilitātes problēmas risināšanā.

(21) Beļģija pieder pie dalībvalstīm, kurās ir visaugstākais nodokļu un izdevumu līmenis Savienībā. Nodokļu izdevumu un algu subsīdiju līmenis kopējos izdevumos ir augsts. Turklāt valsts nodokļu sistēmas un sociālo pabalstu struktūra finansiāli nestimulē iedzīvotājus strādāt un veicina zemo dalības līmeni darba tirgū Beļģijā (76,1 % salīdzinājumā ar Savienības vidējo rādītāju 80,0 % 2023. gadā (20–64 gadu vecuma grupa)). Darbaspēka nodokļi (iedzīvotāju ienākuma nodokļi un sociālās iemaksas) zemu atalgotiem un vidēji atalgotiem darba ņēmējiem ir augstākie Savienībā, savukārt ieņēmumi no patēriņa nodokļiem, tostarp enerģijas nodokļiem, ir zemāki par Savienības vidējo rādītāju. Specifiski nodokļu elementi otrajiem pelnītājiem, piemēram, "laulības koeficients" ([19]), ir spēcīgs stimuls nestrādāt. Turklāt sociālo pabalstu struktūra nemudina cilvēkus uzsākt darbu vai strādāt vairāk stundu. Daudzi sociālie pabalsti ir atkarīgi no statusa, nevis no ienākumiem, un tas mazina pabalstu sistēmas efektivitāti. Ilgstošiem bezdarbniekiem bezdarbnieka pabalsti ir neierobežoti laikā un nav atkarīgi no ienākumiem, un tas saasina esošos bezdarba slazdus. Nodarbinātību varētu palīdzēt palielināt nodokļu sloga novirzīšana no darbaspēka uz citām nodokļu bāzēm un nodokļu un pabalstu sistēmas efektivitātes uzlabošana.

(22) Ņemot vērā strukturālās konsolidācijas vajadzības, darbaspēka nodokļu samazinājums būtu pilnībā jāfinansē, tostarp samazinot nodokļu izdevumus un pakāpeniski atceļot fosilās degvielas nodokļa subsīdijas. Smagais darbaspēka nodokļu slogs tiek kompensēts ar daudzām algu subsīdijām, un Beļģijā tiek plaši izmantoti nodokļu atskaitījumi. Finanšu augstās padomes 2020. gadā veiktajā analīzē tika konstatēts, ka nodokļu izdevumi budžetam izmaksā dārgi, sistēma ir izdevīga personām ar augstiem ienākumiem un rada neefektivitāti. Nodokļu izdevumi ar vislielākajām budžeta izmaksām ir, piemēram, uzņēmuma automašīnu shēma un atbrīvojums no nodokļa ieturējuma pētniecībai un izstrādei un maiņu darbam. Algu subsīdijas un citi nodokļu izdevumi arī sarežģī nodokļu sistēmu, padarot lielo regulatīvo slogu vēl smagāku un ietekmējot uzņēmējdarbības vidi. Turklāt pētniecības un izstrādes nodokļu atbalsts nav vērsts uz uzņēmumiem ar vislielāko izaugsmes potenciālu. Daži nodokļu sistēmas elementi arī kropļo investīciju izvēli un rada pārmērīgas investīcijas konkrētos aktīvos. Tiek lēsts, ka Beļģijas tiešās fosilās degvielas subsīdijas 2021. gadā sasniedza 12 miljardus EUR (2,4 % no IKP) un netiešās subsīdijas – vairāk nekā 2,6 miljardus EUR. Tiešās fosilās degvielas subsīdijas ietver salīdzinājumā ar elektroenerģiju zemus akcīzes nodokļus gāzei un mazutam. Apvienojumā ar augstām elektroenerģijas tīkla izmaksām tas rada lielas cenu atšķirības starp fosilo kurināmo un elektroenerģiju, kavējot pāreju uz zaļākām siltumapgādes sistēmām. Turklāt šis pastāvīgais atbalsts mazutam un dabasgāzei ir pretrunā Beļģijas saistībām samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un uzlabot gaisa kvalitāti. Transporta un piesārņojuma nodokļi netiek pietiekami izmantoti (piemēram, viedās ceļu nodevas piemēro tikai lielas noslodzes transportlīdzekļiem), un tie varētu arī palīdzēt radīt papildu ieņēmumus. Pieaugot satiksmes sastrēgumiem un gaisa piesārņojumam, nodokļu izdevumi, piemēram, akcīzes nodokļa daļēja atmaksa par dīzeļdegvielu profesionāliem autopārvadātājiem, ir īpaši dārgi un kaitīgi videi.

(23) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un minētās regulas V pielikuma 2.2. kritēriju atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Paredzams, ka minētās reformas un investīcijas palīdzēs efektīvi risināt problēmas, kas konstatētas attiecīgajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Šajā īsajā termiņā ir svarīgi nekavējoties turpināt efektīvu atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās uzlabotu Beļģijas ilgtermiņa konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu. Lai izpildītu atveseļošanas un noturības plānā noteiktās saistības līdz 2026. gada augustam, Beļģijai ir svarīgi būtiski paātrināt reformu un investīciju īstenošanu, nodrošinot efektīvu pārvaldību. Joprojām ir būtiski sistemātiski iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību atveseļošanas un noturības plāna sekmīgā īstenošanā.

([19]) Beļģija piemēro ienākumu sadales sistēmu ("laulības koeficients"), kas ļauj daļu no pelnošā partnera profesionālajiem ienākumiem attiecināt uz partneri, kurš nav ienākumu guvējs.

(24) Gatavojot kohēzijas politikas programmu vidusposma pārskatu, Beļģijai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060 ([20]) 18. pantu līdz 2025. gada martam jāpārskata katra programma, ko atbalsta no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda Plus ("ESF+"), Kohēzijas fonda un Taisnīgas pārkārtošanās fonda ("TPF"), cita starpā ņemot vērā 2024. gada konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos norādītos problēmjautājumus, kā arī nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Uz minētā pārskata pamata notiek katrā programmā iekļautā Savienības finansējuma galīgā piešķiršana. Lai gan Beļģijai ir progress kohēzijas politikas programmu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā, problēmjautājumi ir saglabājušies. Beļģijā joprojām ir lielas atšķirības starp reģioniem ekonomiskās un sociālās attīstības ziņā. Ir ļoti svarīgi paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu. Kohēzijas politikas programmās iekļautās prioritātes vēl aizvien ir aktuālas. Ir īpaši svarīgi strauji īstenot investīcijas, kas palīdzētu veicināt pētniecību, inovāciju un digitalizāciju, kā arī investīcijas, kas saistītas ar zaļo pārkārtošanos, pielāgošanos klimata pārmaiņām un energoefektivitāti. Prioritāte joprojām ir piekļuves uzlabošana nodarbinātībai un aktivizācijas pasākumiem, sevišķi neaizsargātajām grupām, ilgstošiem bezdarbniekiem un jauniešiem. Ir ļoti svarīgi turpināt atbalstīt mūžizglītību, lai uzlabotu darba ņēmēju mobilitāti un pielāgošanās spējas. Turklāt joprojām ir nepieciešams veicināt nelabvēlīgā situācijā esošu grupu aktīvu iekļaušanu un nodarbināmību. Beļģija varētu arī izmantot ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/795 ([21]) izveidoto Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu, lai atbalstītu rūpniecības pārveidi, turpinot attīstīt progresīvas digitālās tehnoloģijas un pakalpojumus, aprites un progresīvos materiālus, kā arī spējas, kas saistītas ar ilgtspējīgu tīru enerģiju, noturīgiem mājokļiem un inovāciju veselības jomā.

(25) Papildus ekonomiskajām un sociālajām problēmām, kas tiek risinātas ar atveseļošanas un noturības plāna un citu Savienības fondu palīdzību, Beļģija saskaras ar vairākām citām problēmām, kas saistītas ar darbaspēka trūkumu un prasmju neatbilstību, nelabvēlīgā situācijā esošu grupu integrāciju darba tirgū, izglītības sistēmas sniegumu un taisnīgumu, skolotāja profesiju, kā arī problēmām, kas saistītas ar uzņēmējdarbības vidi, regulatīvo slogu un sarežģītību, kā arī ierobežojumiem pakalpojumu sektorā. Šo problēmu risināšana varētu palīdzēt uzlabot darba ņēmēju prasmes un visu studentu izglītības rezultātus, tādējādi palielinot darba ražīgumu un tuvinot nodarbinātību valsts 2030. gada mērķrādītājam – 80 %.

(26) Augstais brīvo darbvietu rādītājs norāda uz pastāvīgu darbaspēka trūkumu, kas ir izteiktāks starp tehniskajām profesijām, kuras ir nepieciešamas zaļās pārkārtošanās paātrināšanai. Bažas joprojām rada nelabvēlīgā situācijā esošu grupu integrācija, ieskaitot personas, kas ieguvušas zemāku izglītības līmeni, ir migrantu izcelsmes vai ar invaliditāti. Absolventu, sevišķi sieviešu, skaits zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas (*STEM*) jomā joprojām ir zems (16,4 uz 1 000 iedzīvotājiem 20–29 gadu vecuma grupā, savukārt Savienībā tas ir 21,9). Turklāt pārejas līmenis no bezdarba uz nodarbinātību ir zemāks par Savienības vidējo rādītāju. Tas liecina par iespējām palielināt aktivizēšanas politikas efektivitāti, sevišķi uzlabojot publisko nodarbinātības dienestu efektivitāti un mērķtiecīgāk veicot pasākumus, lai atbalstītu nelabvēlīgā situācijā esošu grupu un ilgtermiņa slimības atvaļinājumā esošu darba ņēmēju integrāciju darba tirgū. *STEM* absolventu skaita un profesionālās izglītības un apmācības (PIA) atbilstības darba tirgum palielināšana tehniskajās profesijās arī varētu palīdzēt novērst darbaspēka trūkumu. Pieaugušo līdzdalība mācībās ir zema, sevišķi to personu vidū, kam ir zemāka līmeņa kvalifikācija. Lai gan pieaugušo izglītības paplašināšanai ir īstenoti pasākumi, piemēram, darbinieku individuālās tiesības uz piecu dienu apmācību gadā un individuāli mācību konti, ir vajadzīgs laiks, lai to ietekme izpaustos, un šie pasākumi ir jāizvērtē.

(27) Neraugoties uz lielajiem publiskajiem izdevumiem izglītībai, mācību rezultāti ir pasliktinājušies, un joprojām pastāv bažas par izglītības un apmācības sistēmu iekļautību un taisnīgumu. ESAO 2022. gada Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas rādītāji liecina, ka lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs ilgstoši pasliktinās 15 gadus vecu jauniešu rezultāti (zems sniegums 25 % matemātikā, 25,3 % lasīšanā un 22,4 % dabaszinātnēs). Lai gan Beļģijā 2012. gadā bija visvairāk augstāko atzīmju saņēmēju matemātikā Savienībā (19,5 %), šis skaitlis turpmāko 10 gadu laikā strauji saruka (11,5 % 2022. gadā – flāmu kopienā 15 %, franču kopienā 6,9 %, vāciski runājošajā kopienā 6,4 %). Turklāt kopš 2018. gada ir palielinājusies plaisa starp labvēlīgā un nelabvēlīgā situācijā esošiem skolēniem ar zemu sniegumu. Nelabvēlīgā situācijā esošu skolēnu zemais sniegums palielinājās par 9,2 procentpunktiem, sasniedzot 45,8 % matemātikā (Savienībā: 48 %; flāmu kopienā 41,4 %, franču kopienā 51,1 %, vāciski runājošā

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (STEP) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 (OV L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

kopienā 35,6 %). Lai veicinātu dalību darba tirgū, būtiski ir uzlabot visu skolēnu, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošu grupu, pamatprasmes. Skolotāja profesijas pievilcības palielināšana, sevišķi nodrošinot darba stabilitāti un sniedzot pastāvīgu apmācību, kas pielāgota mainīgajām vajadzībām, palīdzētu samazināt pieaugošo kvalificētu skolotāju trūkumu, kas var vēl vairāk palielināt nevienlīdzību izglītības jomā.

(28) Beļģijas uzņēmējdarbības vidi negatīvi ietekmē liels regulatīvais slogs un augsts sarežģītības līmenis. Administratīvais slogs uzņēmumiem ir smags, sevišķi nodokļu un darba tiesību jomā. Atbilstības nodrošināšana darba un nodokļu sistēmām mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) Beļģijā izmaksā salīdzinoši dārgi, sevišķi uzņēmumiem, kuriem jāuztur vairākas reģionālās sistēmas. Turklāt Beļģijā ir viens no zemākajiem uzņēmējdarbības dinamikas līmeņiem Savienībā. Par spīti nesenam pieaugumam, jaunizveidoto uzņēmumu skaits joprojām ir zems, sevišķi starp uzņēmumiem ar darbiniekiem. Strauji augošu uzņēmumu īpatsvars Beļģijā ir ievērojami zemāks par Savienības vidējo rādītāju. Iespējams, ka uzņēmējdarbības dinamikas vājināšanā zināma loma ir augstiem tirdzniecības ierobežojumiem pakalpojumu nozarē. Būtu jāpievēršas arī ierobežojumu atcelšanai reglamentētajās profesijās.

(29) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2024. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu 2024. gada Ieteikumu par eurozonu. 1., 2., 3. un 4. ieteikuma īstenošana Beļģijai palīdzēs īstenot 2024. gada Ieteikumā par eurozonu izklāstīto pirmo, otro, trešo un ceturto ieteikumu,

AR ŠO IESAKA Beļģijai 2024. un 2025. gadā rīkoties šādi.

1. Laikus iesniegt vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Saskaņā ar reformētā Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām ierobežot neto izdevumu pieaugumu 2025. gadā tiktāl, ka tas cita starpā atbilst vispārējās valdības parāda ticamai lejupejošai trajektorijai vidējā termiņā, un samazināt vispārējās valdības budžeta deficītu, lai tuvotos Līgumā noteiktajai atsauces vērtībai, kas ir 3 % no IKP. Vērsties pret gaidāmo ar novecošanu saistīto izdevumu pieaugumu, tostarp padarot rentablāku ilgtermiņa aprūpes sistēmu. Reformēt nodokļu un pabalstu sistēmas, lai pastiprinātu stimulus strādāt, novirzot nodokļu slogu no darbaspēka un pārskatot pabalstu struktūru. Finansēt darbaspēka nodokļa samazinājumu, tostarp samazinot nodokļu izdevumus. Konkrēti, veikt pasākumus, lai pakāpeniski atceltu subsīdijas fosilajai degvielai, tostarp pārvirzot akcīzes nodokļus no elektroenerģijas uz fosilo degvielu.

2. Ievērojami paātrināt atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, ar efektīvas pārvaldības palīdzību nodrošinot reformu un investīciju pabeigšanu līdz 2026. gada augustam. Paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu. Saistībā ar minēto programmu vidusposma pārskatīšanu turpināt koncentrēties uz saskaņotajām prioritātēm, vienlaikus ņemot vērā Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas iniciatīvas piedāvātās iespējas uzlabot konkurētspēju.

3. Novērst darbaspēka trūkumu un prasmju neatbilstību, tostarp zaļās pārkārtošanās nolūkā, un stiprināt aktivizācijas politiku, lai vēl vairāk integrētu darba tirgū nelabvēlīgā situācijā esošās grupas. Uzlabot izglītības un apmācības sistēmu darbības rezultātus un taisnīgumu un turpināt reformas, kuru mērķis ir stiprināt pedagogu profesiju.

4. Uzlabot uzņēmējdarbības vidi un uzņēmējdarbības dinamiku, samazinot regulatīvo slogu un sarežģītību un atvieglojot ierobežojumus pakalpojumu nozarē.

Luksemburgā, 2024. gada 21. oktobrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

NAGY I.